

Kemencesvidék

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

(„KIS-CZELL és VIDEKE“.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL és VIDEKE“.)

Előfizetési ár:

Egy évre 8 kor. Negyedévre . . . 2 kor. —
Fél évre : 4 „ Egyes szám ára — „ 20 „

Felolvasó szerkesztő:
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Celldömölk, Ferenc József-utca 131. — Ide inté-
zendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű
küldemények.

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Az esztétikai nevelés.

Irta: Dr. BODNÁR ZSIGMOND.

Az embernek neveltetnie kell. E nevelést megkezdi szülein, folytatják már a gyermekszobában testvéreink, pártásaink, nagyjaink, az iskolában tanítóink, az életben jóakaróink és ellenségeink, vagyis neveltetünk a sűrűben.

De a szülőknél kívül főleg az iskola van hivatva nevelni bennünket.

Mi a nevelés célja?

Az uralkodó eszme szerint vezetni bennünket, az uralkodó érzést, gondolkodást vénsi lelkünkbe. Ahogy a szépet, a jót és igazat, mint eszményeket elérni akarja az emberiség, úgy vezetni bennünket a haladás útján.

Csak hogy e három eszme értelme fokozatosan módosul. Ideális időkben egysülve tudjuk felfogni és megérteni őket. Ilyenkor a bölcsészek és más gondolkodók a három eszme egységét, közeli rokonságát hirdetik.

Ami az esztétikai nevelést illeti, ez is módosul az uralkodó eszme változása szerint. Ideális időben csak oly képeket, szobrokat szabad megnézni, csak afféle költői olvasmányokat szabad az ifjú kezébe adni, melyek nem sértik szemérmét, melyekben a tekintély képviselői tisztas szerepet visel-

nek, melyekben az individuum feláldozza magát az egészér, melyekben a formai háttérbe szorul.

A realizmus alkonyán rendszeren még olyan csügynék az esztétikai képzésen. A XVIII. század utolsó tizedében, a mi nekhez hasonló időben Schiller is foglalkoztatja ez a képzés, csak hogy az idealizmus hatása alatt az erkölcsiséget tette az esztétikai nevelés céljává, épp úgy, mint most igen sokan. Ezt azonban nehéz elérni, míg realis időkben könnyű, mert ekkor a moralis nem egyéb, mint a realizmus, felebaráti szeretet. Ilyenkor természeti az esztétikai nevelés eszköze, természeti és realis a cél. Uralkodik a formaökély, az ifjuság nevelése is melegegzik az elegáns, ügyes formával, csinos, kerekded előadással, helyes magatartással, simább, változatosabb megjelenéssel.

A haldokló realizmus idején igen sokunk keblében az esztétikai embert tartjuk minden ember összegező fogalmának, az erkölcsi és érzelmi egységének. Az esztétikai lesz az általános emberi képzés, mely felöleli, áthatja az erkölcsit és tudományost. Csak az a baj, hogy már akkor igen sokan hangoztatják, hogy az esztétikának a formával, az alakkal van leginkább dolga. Az alak pedig nem egyéb, mint az eladás, a stíl, a magatartás, a forma, melynek az

ébredő idealizmus kevés becsét tulajdonít, némelyek többé-kevésbe elhanyagolják, annál inkább, mert az emberiség megunta a léhaságot, az üres formát, az érzékiséget s keresi az eszmét, az erkölcsit, az idealisztikus igazat, az egész szempontjából fel-fogott jót.

Ebből magyarázhatni, hogy most a tanárok és a szülők, a gondolkodók és a nagyközönség körében számos aggódo és elitő nyilatkozatot hallani az ifjuság egyoldalú esztétikai nevelése, különösen az olvasmányok érzékisége és főleg a képtárak, tárlatok látogatása ellen. A szemérem, az erkölcs, az ébredő ideális gondolkodás tiltakozik ez ellen, hogy fiainkat, leányainkat a tanárok vezessék az érzékiség szemlélésére és a realis esztétika alaposságával részletezzék testünk eltakart részeinek helyes vagy helytelen kivételét.

Tudjuk, mily kiváló helyet foglalnak el a muzeumokban, képtárak és tárlatokban a meztelen alakok, erősen érzelmi jelenetek: azért nem csoda, hogy sokan aggasztónak találják az állásnak a serdülés kamasz éveiben ily tárlatokba vezetését. Szerintük napjainkban nem annyira az esztétikai, mint vallás-erkölcsi képzésre kellene fordítani a házi és iskolai nevelés figyelmét. Az egész társadalom, nemcsak a külföldön, hanem nálunk is fel van háborodva a rom-

TÁRCA.

Ha férfi vagy . . .

Ha férfi vagy, légy talpig férfi.

Erőben, jellemben szilárd . . .

Ne törj le első kudarc alatt,

Állj ki az élet viharát!

Dacolj a vészek orkanjával,

Mi se bénítsa karodat.

Törd a bút, a gondot panasz nélkül

S ne térdj le a jellem ösvényéről:

Tanuld becsülni magadat!

Ha férfi vagy, légy talpig férfi!

Dolgozz egy egész éltel at:

Mig nem görnyed munkától vállad:

Addig gyűlöld a rabigát!

Szállj, mint a madár ágról-ágra,

Légy büszke, független, szabad . . . !

Vesd meg, ki hitvány, cudar, gyáva,

Kit az érdek hajt rabigába —

Vesd meg a nyomorultakat!

Ha férfi vagy, légy talpig férfi,

Jellemes, gyengéd és szilárd.

Vedd válladra az élet terhét,

Ne hagy a nőnek sok baját.

Hiszzen e gyenge kis lilium

Letörik a zúgó szélről . . .

Vidd el az élet utjáról,

Söpörd a tövist kis lábától

S boldog léssz hűségétől!

Ha férfi vagy, légy talpig férfi,

S mikor az élet gondja bánt:

Ha tetőtlen, rozszant viskódban

Kutató szemed nyomort lát —

Állj szilárdan, mint a sziklabérc!

Gondnak ne hajtsd meg derekad . . .

Járj büszkén az emberek között

Zúzd szét láncod, mit a sora kötött —

Ha férfi vagy, légy talpig az! . . .

Hullám.

A művészno tolvaja.

A kávéház terraszán két fiatal újságíró dis-
kurál. Az egyiknek a haja simára fésülve, a má-
siké borzas.

A szépen fésült: Szegény Török Irma!

A borzas: Szegény? Mi van vele?

A Szépen fésült: Hát nem olvastad? Meg-
lopták és 1300—1400 korona értékű ékszer-
táskát el tőle.

A borzas: És te az ügyesmit még komolyan
veszed? — Valóban nagyfokú naivságról tesz
tanúságot.

A szépen fésült: Miért?

A borzas: Mert a színészno tolvaja nem
közönséges tolvaj, sőt nem is tolvaj.

A szépen fésült: Hát?

A borzas: Kellék. A siker kellekei közé
tartozik. Éppen úgy, mint a telt ház, meg az imá-
dók egész légiója. Tolvaj nélkül a színészno ép-
pen úgy nem exisztálhat, mint paróka és festék
nélkül.

Sirolin

Kímél az öngyógyítást és a testet, megőrzi
szív és tüdő, vese, májat, éjjeli nyugalmat.

Tüdőbetegségek, hurutok, száraz-

köhögés, skrofulózis, influenza

elico számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Előnyös étkezési utánzatokat is kínálunk mindenkor
„Roche“ eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche“

Kapható orvosai rendelése és gyógyszerészek-
ben. — Ár: Ötvenkét 4.— korona.

lottság, a sok család, hamisítás, az erkölcs-telen és érzelki szabadosság, a szerelmi tragédiák, a sok öngyilkosság és ördültség miatt, mindenfelé sürgetik az érény és becsület visszatérését, az ifjuság keblében való felébresztését.

Mindamellet még többen hangoztatják, hogy az aestetikai képzés által nem csupán a szép érzést, a szép iránti lelkesedést fogják az ifjuságban fölkelteni, hanem erkölcsét is megnemesíteni, csak vigyázzunk, hogy ne kerüljenek érzelki izgató képek az ifjuság kezébe, hanem oly remek-ek, melyek fenséges, magasztos jeleneteket, nagy történeti alakokat, hazafias és hősi tetteket ábrázolnak, vagy az ártatlan természet idilli képeit rajzolja le.

Különben az idealizmus napjaiban nem annyira az értelemre, mint az érzés, a kedély kiművelésére, a vallás és erkölcs felé irányításaira törekszünk. Annak idején Schiller is megdöjtta: »Nem az észben rejlik az okok, hogy még mindig barbárok vagyunk,

művelése sürgető szüksége az időnek s e művelődés eszköze a szépművészet korának gyermeke ugyan a művészet, de jaj neki, ha egyuttal növendéke is. Valameiy jótékony istenség korán tépje le anyjának kebléről, egy jobb kor tejjével táplálja és hagyja a távoli görög ég alatt fősördülni. Ha férfi lett belőle, mint idegen terjen vissza szá zadába, nem hogy örüljenek neki, hanem hogy rettetenes tisztáztat végezzen, mint Agamemnon fia. Ez utóbbival fejezi ki a német költő az idealizmus azon törekvését, hogy megkivágyja nemesíteni, a népiesből, a köznapiból, a közönységéből kiemelni a művészetet.

A fekete gyémántok.

Jókai gyönyörű regényében, mely ezt a címet viseli, bizony nincs a fekete gyémántoknak olyan nagy ára, mint amilyet ma kell fizetni érte a szegényeknek. A fekete gyémánt maholnap sokkal jobban fog

A szépen fészült: Érdekes.

A borzas: Figyeld meg, ha valamelyik vándorló star nagyobb városba érkezik, a megérkezéséről mindjárt két hír kerül a lapokba. Az egyik hír a színházi rovatban van és arról szól, hogy a művész nédelölt megjelent a színházban és résztvett a próbán. A másik hír már rendőri hír és arról szól, hogy a művésznek ellopok az ékszerait. Hogyan lehetséges ez?

A szépen fészült: Bizonyára úgy, hogy a tolvajok is tudják, hogy vándorló starok ékszerket visznek magukkal.

A borzas: Szó sincs róla. Az a színész né a tolvajt éppen úgy magával hozta, mint a komornáját.

A szépen fészült: Furcsa passzió tolvajjal utazni.

A borzas: Mondtam már, hogy nem tolvaj. Vagy ha tolvaj is, olyan tolvaj, aki mihelyt elvégezte a rendőrségre megy és — azt szent kötelességének tartja — elfogadja magát. Nem is tudom, miért nevezik tolvajnak. Nevezhetnék, még pedig több joggal, impresszariót.

A szépen fészült: Be mind nagy Török Irma azonban nem vándorló star. Ő

A borzas: Hát azt hiszed, a helyi színész néknek nincsenek tolvajok? Tévedsz! Vannak utazó tolvajok, és ezek a drágábbak, mert csak egy színész nével vállalhatnak alkalmazást, vannak

hiányozni az emberiségnek, mint tejtestvére, a fehér, csillogó drágakő, mert enélkül csak el lehet az ember, de téli fagyban és a gyárak munkája nélkül bizony milliányi ember van kitéve a nyomornak és pusztulásnak.

Forró nyárban előre veti sötét árnyékát a télre jérkező széninség. Szénzadag országunkban ma már adatajait a viszonyok hogy az ország fővárosa s példáján bizonyára nagyon sokan fognak buzdulni, — messze Angliából rendel több százezer métermázs szentet. Messze tengerentlra kell mennünk a szénért, holott még alig néhány esztendő előtt mi szállítottunk a külföldre. Fokozott mertékben ismétlődik meg az idén: a tavalyi széninség, államnak és társadalomnak, nemkülönben a vasutaknak és gyárosoknak egyaránt óriási gondot okozva.

Ennek a szomorú jelenségnek mélyreható okai vannak. Az első az, hogy a porosz szén, — amely évtizedeken keresztül százezernyi métermázsát került Magyarországra, most már nem importáltatik ide, miután az óriási módon fejlődő ipar ezenét maga fogyasztja el.

A második ok a képzett kőszénbányászok hiánya. Öt hat év előtt fölöz zamban voltak kőszénbányászaink, de azóta csaknem minden bányában voltak bérmozgalmak. Ezeket a bérmozgalmakat a bányatársaságok a hatóság segítségével erőszakosan elnyomták, ami által azonban nem azt érték el, hogy a felizgatott munkásság megnyugodott, hanem azt, hogy az elemek külföldre mentek.

A németországi és amerikai bányák tele vannak képzett magyar kőszénbányászokkal. Regi igazság az, hogy rendőrséggel és csendőrséggel, szolgabírói energiával szociális politikát csinálni nem lehet, legjobban beigazolja ezt az a körülmény, hogy harminc % al kevesebb szentet produkálnak a magyar bányák annál a mennyiségnél, amennyit kiaknázni normális munkaidővel lehet. Igaza lenne az »rélyes« magyar hatóságoknak akkor, ha a munkásembert, elsősorban a képzettet, a külföldön nem kapkodnák. A helyzet azonban az, hogy az egész művelt világban hiány van képzett munkásokban és a magyar bányász akkor talál a külföldön jobb teresetet, amikor neki tetszik.

azonban helyi tolvajok is, akik jóval ólosóbbak, mert több színész né alkalmazhatják őket egyszerre. Sőt ezek végzik el a kisebb staroknál is a lopást, mert az a kisebb star még nincsen olyan helyzetben, hogy utazó tolvajt szerződtessen.

A. sz. f: Agodalomra tehát nincsen ok?

A. b: A legkevésbé sem.

A. sz. f: Mért?

A. b: Mert nem adta mindiárt elő a lopott tárgyakat. Így aztán a r klm több napra kerü t. Az első nap megírják a kék rek cütünését. A második nap megírják, hogy az ékszerék még nem kerültek meg, de a tolvainak már nyomában vannak. A harmadik napon az a hír kerül a lapokba, hogy az ékszerék már megkerültek de a tolvaj még nem.

A. sz. f: Ez azt hiszem, teljesen elég. A tolvai már nincs is szükség.

A. b: Dehogyan nincs! Mi maradna a negyedik napra?

A. sz. f: Ez igaz. De azért ez az eset még sem illik rá a te sablonkaptaladra. Török Irma akkor raboltak ki, amikor ő távol volt a fővárostól. Az üres lakást terék től és ott fosztogattak

A. b: Hogyan?

lakásán történt, nem reklám volt, hanem betérés.

VUNCSI.

Harmadik és legfontosabb oka a széninségnek a magyar bányatörvény ódságában és hiányosságában rejlik. 1854 ben boesátott ki az osztrák összkormány egy rendeletet s ez képezi ma is a magyar bánybtörvényt, míg Ausztriában már évtizedek óta új bányatörvény van. Ez az 1854-iki pádens a szent szabad ásványnak

A baj az, hogy ez a pádens lehetővé teszi azt, hogy a kőszénterületet a vállalkozók maguknak mindörökre lekössék, annélkül, hogy kötelezve lennének a lekötött területen bányákat nyitani. Így történt aztán, hogy a fennálló kőszénbánya részvénytársaságok okupáltak maguknak minden kőszénterületet, új bányákat azonban, nehogy saját maguknak konkurenciát csináljanak, nem üytottak. S így a szénkincs kiakná zatlanul hever a föld mélyében. Sürgős tehát, hogy új bányatörvényünk legyen.

Negyedik baj pedig a szénkartell. A míg ezt le nem törük, a szén olcsóbb nem lesz sohasem.

ÜLDONSÁGOK

A falu bolondja.

Futó bolond lett a falu
Legderekkb legénye . . .
Kigunyolták, kikacagták.
Követ dobtk szegényre.
De amikor úgy elhaladt
A szomszédos ablak alatt,
Amelyikbe szep muskálly virágozt . . .
Olyankor egy barna kis lány
Könyveivel öntözte a virágot.

Földhözragadt szegény legény
Volt a falu bolondja.
Mielőtt még eszté veszté,
Édes anyját gondozta.
Beesülte is érte anyja,
No meg aki úgy sirítja,
Az a barna kis lány nagyon szerette;
S akinek a bolondja lett,
Az a másik egyre kacag felette.

Bedrogi Zsigmond.

— Izr. ujéve. Izraelita polgártarsaink holnap ülik meg ujévkét, mely egyike legnagyobb ünnepüknek. Samita uk szerint ezttal az 5668. év újket ünneplik.

— Ősz. A melegnek éppen nem mondható nyár után esős, hűvös napokkal köszöntött be a gyümölcsözöző ősz. A sarguló falevelek hullása, a vidáman csicsérgő madarak távozása tudatja velünk az ősz rohamos közeledtét. Elpusztulnak az erdők, a fák susogó lombkoronái; a napugár már csak bagyadt mosollyal csókolgatja a földet s a kis madár csicsérgő ajakán elnémul az ének. A kintlevő növényeket megériint az áraz, csontos kezével az ősz hűvös lehellete: a dér. A természet ide s tova befejezi munkáját: tavasszal ünneplőbe öltöztet, úde zold szint ad erdő-nezőnek, hogy ősszel annál nagyobb kedvtelési gyönyörködésnek a hervasadás, az enyészeten, a lombhullásban . . . Éz az a szomorú, bagyadt haldoklás önkénytelenül is a megsemmisüléscsól, a mulandóságról beszél . . .

Ribillió a vasuton. Hétfőn este a Pápara induló vegyesvonatnál nagy ribillió volt. A vonat már indulóban volt, mikor egy izraelita polgártárs a kalautól azt kívánta, hogy egy harmadosztályú kupét nyisson fel, mert a másik kettő már tömve van. A kalauz nem volt hajlandó az utas kívánságának eleget tenni, azt állítva, hogy a másik két kupében még mindig van hely. E

verekedéssé fajult a dolog, melyben részt vettek az utasok és vasutasok egyaránt. A vonat emiatt jó negyedórai késéssel indulhatott csak el, az utasok közül hármat itthagya, akik részt vettek a ribillió rendezésében és akikkel aztán az al-

Homáson jegyzőkönyvet vettek fel. Szemtanui voltak a lefolyt sajnálatos eseménynek, nem akarjuk a dolgot felújítani, csak annyit jegyzünk meg, hogy a főbíbi hárszót a kalauz volt s hogy az egész dolgot egy kis körültekintéssel minden nagyobb zaj nélkül is el lehetett volna intézni.

Műkedvelő. Elt szombatot tartotta városunk ifjusága néhai Takács Judit a Kemencsalja nagy költőnőjének Celldömölkön fellállítandó szobra javára műkedvelő előadását.

A nemes cél úgy Celldömölk, mint a vidék színe-javát egybehozta, hogy áldozzon a nagy költőnő emlékének, kinek szobranak legméltóbb helye Kemencsalja gócpontja: Celldömölk.

Színre került ez alkalommal Niobe. Az előadás a legsikerültebbnek mondható. A szereplők egytől-egyig mind fényesen megállták helyüket olyannyira, hogy a szokásos műkedvelői színvonal jóval magasabban produkáltak. Különösen kiváló volt Reindl Irén (Niobe), ki határozott színész-tehetség. A szantalan taptot, mely minden jelenése után felhangzott, méltán megérdemelte. Szép organuma kitűnően érvényesült a teremben s egy csppet sem tulozunk, mikor azt allitjuk, hogy csak elsőrendű tragika-teltség nyujthat ily élvezetes előadást.

Méltó partnere volt Gefin Lajos, ki küönösen abban a jelenetben, hol almalból felébred, remekelt produkát. A többi szereplő kivétel nélkül a nekik jutott kisebb szerepekben nagyon jól megállta helyét. Melék Anna, Horváth Scheiber Kátó, Markus Ius, Zaborszky Jolan, Reindl Eek, Bisitzky Andras, G. rgyely Lajos mind jők voltak.

Az előadás gyors, folyékony menete, azonkívül az elegans kiállítás dr. Gayer Gyula, a taradhatatlan rendező érdeme.

Az este yea jelenlevő sz p s ámu közönség a k llemesen eltöltött este emlékeivel tért a Kor. n. kéjbe, hol Sarközy zenéje mellett a legvigabb hangulatban maradt együtt 3 óráig

Az anyagi siker semmival sem maradt az erkölcsi mögött, a szoboralpára 288-15 K jut.

Felü fizettek: dukai Takách Ferenc 11 kor, dr. Möríc Dénes, özv. Horváth Eleké, Maróthy László dr., özv. Gayer Gyuláné, Báróssy Imréné, dr. Pörkolab Mihály, Wagner Lőrinc, Radó Dénes, Berzenyi D. sző 10-10 korona. Ostffy Lajos dr. 7 kor. Maróthy Gyözö, Remet D. sző 6-6 kor. Sebestyén Lidor, özv. Kaldy Gyuláné, Bisitzky Ödön, Kondor József, Zathurecky Gézané, özv. Takách Imréné. K. ein testvérek, Göttmann Bödog, ifj. Bisitzky Andras, dr. Deutch Samu 5-5 korona. Német Markus, Zaborszky Sándor, Károlyi Margit, Merkl Ede. Vadász Pal, Kelemen Tivadar. Mészáros Janos 4-4 kor. Dr. Szabó Imre, dr. Brunner Ferenc, dr. László Kálmán, Vallner Sándor, Polcer Dezső, Princ Ferenc, özv. Horváth Józsefné, özv. Bakonyi Józsefné. Petnits Ferenc dr., Berzenyi Jenő, Bisitzky N. R. iudi István, Krausz Mihály, Hónig Sámuel, Mod Léndárd 3-3 kor. Vidos Józsefné, dr. Guary Lóoné, Neuhauszer Imre, Veörös Sándor, dr. Csánadi Pal, Takách Márton, Palovits József, dr. Gefin Lajos, özv. Grosz Henriké, Imre N. Ukös N. 2-2 kor. R. E., Jurec Főrís, Kovács József, özv. Schvarené, Scheiber Mör, dr. Platschek Manó, Steiner N., M. kulas Nándor, Hegedus Sándor, Heindler Kálmán, Herzfeld Mör, Scheiber Erné, Wittmann Andor, Fülöpp László, Kemény József, K. rolyi Istvan, Kálmán Jenő, Patyi Jocas, Nagy Gyula 1-1 kor. Kovacs S. 50 f.

Országos vásárunk hétfőn meglehetősen élénk forgalmu volt. A baromvasárra nagy számban volt felhajtás és eladás meglehetősen mennyiségben történt.

Gyümölcsárusok panasza. A vidéki gyümölcsárusok között általános a panasz, hogy a celli piacon az eladásra behozott érett gyümölcsöt is számtalan esetben eldobozza a hajdu és ez ellen nincs apellátás. Egyik gyümölcsárus Vöndöckről elkeseredett hangu panaszos levelet írt dr. Király János járásorvos urhoz, melyben orvoslást kér a celli piacon uralkodó tukapások ellen. Az elkeseredett hangu levél kemény kifakadásokkal illeti a gyümölcselkobzó hajdu. Közreadjuk e panaszt, abban a jó reményben, hogy az illetékes tényezők jövőre elejt veszik a piacon uralkodó önkénykedésnek.

Színészet. Fűredi Miksa színtársulata városunkban e hó 3-án kedden kezdte meg előadásainak sorozatát. Bemutató előadásul Blumenthal Oskár nevezettű bohócsa. A bohócsa előadása került színté, pompásan mulató közönség előtt. Reteggi Fridolida, vidéki színigazgató szerepét Lonniczy Béla adta, többször megújuló taptá közepette. A többi szereplő közül jól játszott Fűredi, Toldi, Szesesiné, Nagy Mariska, Rózsai Russi és Császár. Szerdán Szigethy Jó-

zsef hírneves színműve a „Rang és Mód” került színre kevés érdeklődés, de jól mulató közönség előtt. Főképen Lonniczy, Lencséné, Toldi és Rózsai Russi kapott sok tapsot. Pénteken fel helyárakkal „Amit az erdő mesél”, szombaton „Lovag ur” került színre, az újonnan szerződötetett Szabó Rózsai, Dimény Giza, Dimény Jolan, Simon Jenő, Bokor Tivadar, Dimény Lajos és Zempléni Béla tagok fellépésével. Ma vasárnap. Az asszony-verse jó című számúvet adták. Fűredi színtársulata valóban megérdemli a közönség pártfogását.

Megdöbölt vonat. A csütörtökön délután Kiscellből Székesfehérvarra induló személyvonatot Kiscell és Boba között marhákat őrző gyermekek megdöbálták s egy másodosztályu kocsinak két ablakot bezárták. Szerencsére a kő az utasokat nem érte, a dobás azonban oly erős volt, hogy a folyosó ablakát áttörve, a szakaszajtó ablakon is athatolt.

Paraszt észjárás. A napokban egy kispirithi paraszt ember járt Kiscellben, akit megszólított egy uriember ismerőse s azt kérdezte tőle: — Mi újság Kispirithen? — Az atyafi nagy flégával felelt: — A vidéknek semmi, ami újság van, az otthon is előér a filuban.

Örülj magyar! Olyan általános drágaságot éünk, hogy maholnap ézszeresked a nép szála. Ha sokáig tart a közeppsztrály teljesen tönkremegy, a szegényebb pedig mind kivándorol Amerikába. És a drágaságok még ma sincs határa. Napról-napra újabb árak emelésével találkozik az ember. Most a pénzügyminiszter örvendeztetni (?) meg a dohányzókat azgal a hírrel, hogy a trafik árát felemelik, mert drágább lett a dohánymunkások napzárómbere. Örülj magyar! A magyar trafik most is hallatlan drága s hozzárossz; mi le-z czuian?

Ki-est a vonatból. Csütörtökön a déli 1 órákor Kiscellbe menő vonatból egy kertai legény, amint az ajtónál kihajolt, Karaközörcsök és Boba között kiesett. A vonatot nyomban megállították s a kiesett legényt felvették. Csekély horzsoláson kívül baja nem történt.

Fogatos szólfészeti eszközök bemutatása. Nagydorogin Fogatos szőőpréműező és talajporlanijító gépbemutatót rendez a Magyar szólfészegazdak Országos Egyesület. A n. kir. Földmivvelésügyi Miniszter Ur és a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület támogatásával Nagydorogou Gróf Széchenyi Domonkos ur tulajdonat képező bezegpusztai homoki szólfészeti p. é. szeptember hó 12-én (csütörtökön) d. e. 1/2 órától d. u. 1 óráig. A gépek működésben vesznek bemutatva. Felhívjuk az érdekelte gazdák figyelmét a gépbemutatásra, hogy ragadják meg a kedvező alkalmat, mert újabb gépversenye e vidéken rendeztetni nem fog.

A husvizsgálat országos rendezése. A földmivvelésügyi miniszteriumban már elkészülték ama szabályrendelettel, mely a husvizsgálatot fogja országosan rendezni. sőt az élt btelepítésre vonatkozó munkálatok is folyamatosan vannak. A rendelt szigorú intézkedéseket tartalmaz a kényeztetésből sz. rnozós hus vizsgá atara nézve.

Legjobbban szeretem a friss, telet arcot! Ki ne volna e tekintetben egy véleményen Mephisto-val? De mily gyakran nélkülözik fiatal emberek a friss arcot. E helyett latni sápadt arczsinat és általános gyengeséget, anélkül, hogy valamely betegség mutatkoznék. És mégis ezén rossz arczsin súlyos tudóbaznak az előjele. Iy esetben tehát „Sirolin-Roche”-t kell venni, amely — mint azt számtalan orvos igazolja — a vért javítja, az organizmust erősíti, az étvágyat előmozdítja és a testet a tuberculose behatásától megvédi. „Sirolin-Roche” gyógyszerárban kapható.

Az új cseléd örvény kommentárja. A gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1907. évi XLV. t. c. márszentésit nyert. Az új örvény, mely a gazdasági cselédeket kyonja a régi cseléd-örvény, az 1876 évi XIII. t. c. uralma alól és jogviszonyait mint kűtön törvény szabályozza, a változott társadalmi viszonyoknak megfelelően rendkívül fontos szociális jellegű újításokat tartalmaz és számos nagyfontosságú kötelezettséget ró gazdára és cselédre egyaránt, viszont újabb munkakört teremt a közigazgatási hatóságok számára. Azoknak a dolgát, kiknek e törvényt ismerniök kell, lényegesen meg fogja könnyíteni az új örvénynek az előkészítés és a jogszertés feladata, mely a ismeretes Ráth, Mör-féle törvénygyűjteményben ma hagyta el a sajtót. A magyarázatokat és jegyzeteket Vantsó Gyula dr., a „Közlet” Gazdasági munkatársa készítette. A füzet 56 oldalra terjed és 1 kor. 50 fillért ér egy kiadónál, mint bármely más hazai könyvkereskedésben kapható.

Könyvtár a megyei gazdaköröknek. A földmivvelésügyi miniszter leiratban értesítette Vasvármegye alispánját, hogy a „Nyugatmagyarországi földmives gazdak egyesülete” felterjesztésére intézkedett, hogy a Franklin-társulat a borszoki, alsóörvörösvári, közzei, Gyöngyös melléki, Rábort és vidéki, örallási, Szentkut és vidéki, kenézi, Hossuszeg és vidéki, Bucsu és vidéki gazdakörök részére egy-egy népkönyvtári könyvtárménnyt szállítson a földmivvelésügyit árca terhére. A könyvszekrények beszerzésére könyvtárankint 20 koronát adott a miniszter, aki erről az intézkedéséről értesíteni kéri Vasvármegye kir. tanfelügyelőjét is.

Uj rend a trafik körűl. Teljesen csendben lépett életbe a trafik eladásra vonatkozó rendelkezlet, mely a következőket mondja: A nem kizárólagos dohányárusok vasárnapokon és szent-István napján a főútelek nyitvatartására megszabott időn túl a dohánygyártmányok eladásával is szünetelni tartoznak. — A kizárólagos dohányárusok vasárnapokon és szent István napján délutá 3 óráig kötelesek üzletüket nyitva tartani, azonban bezarni s a dohányeladást beszüntetni tartoznak. A fűrdő, üdülő és kiránduló helyeken és a vasuti pályaudvarokon fönálló rendez, valamint valamennyi korlátolt dohányárudrasa nézve az eladás jelenlegi módozatai továbbra is érvényben maradnak. A szünetelés tekintetében, ezt módja a rendelkezlet. E szerint a kereskedők déli 10 óráig adhatnak el dohányt és szivarokat, — a kizárólagos dohányárusok délután 3 óráig kötelesek árulni, akkor becsukni tartoznak. A korlátolt dohányárusok — vagyis kocsmárosok — ezentul is éppugy adhatnak szivart és cigarettát, mint eddig. Ez az értelmezése a rendelkezletnek. Az a kocsmáros, akinek boltja is van, — de vendéglőjére külön trafkengedélyt nem kapott — ezentul természetesen nem adhta el vendégeinek sem szivart, sem cigarettát.

Mit iszokt gyerekek? A vallás-és közoktatásügyi miniszter főbíhiva Vasvármegye kir. tanfelügyelőjét, hogy az összes tanintézetekben kérdeztesse meg a jövő nemzedeket, a diákokat, hogy: 1. A tanuló naponta mennyit és milyen szeszest italt kap? 2. Ha kivételesen iszik csak szeszest ital, mikor és mennyit? 3. Milyen befolyása van a tanuló alkoholfogyasztásának a tanulásra és magaviseletre? 4. Szülője, orvosa, vagy ki nyujtotta először és mikor az alkoholt?

Kérjé ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagan illusztrált fényképfelirat, 3000-nél több rajzsal mindennemű nikkel-, ezüst-és aranyérem, valamint mindennemű szőlő arany és ezüst-érem, hangszerek, aszt-és bórúrk stb.-ről eredeti gyárti ára.

Nikkel remontoir óra	K. 3.-
System Roskopf patent óra	K. 4.-
Szráji eredeti system Roskopf p.	K. 5.-
Bej. Sas-Roskopf nikkel rem.	K. 7.-
Ezüst rem. óra Glória művel	K. 8-40
Ezüst rem. óra dupla fedéllel	K. 12-50
Ebraszótóra K. 2-90	Konyhádra K. 3.-
Schwarzwalder óra 280 Kalkukóra	K. 8-50
Minden óraker 3 évi irásbeli jótállás.	
Nincsen kockázat! Becserelés meggodve, vagy a pénz vissza!	

Élő órágyr Brt., KONRAD JANOS cs. 66 kir udvari szállító. Brtix 1426. szám. (Csehország.)

Földbirtok bérbeadás.

A túskevári határban levő 314 kat. hold szántó, kert, legelő, rét és lakóházból álló birtok, melyen három szoba, konyha, éléskamara és hozzá tartozó gazdasági épületek vannak, — felerészben

1907. október 1-re

kedvező feltételek mellett kiadó.

Bérbevenni szándékozóknak bővebb felvilágosítást ad:

Özv. Kakas István

Devecser.

Ertesítés.

Ezennel szives tudomásul adom, hogy a Kossuth Lajos-utcában évek hosszú sora óta tennéló

mészárszékemet

kibővíttem s teljesen atalakítottam.

törkedni, hogy f. veovimnek a legkötőbb borju- és marhahussal szolgáljak. Egyben jelzem, hogy f. évi szept. hó elsőtől kezdve a marhahus kilóját leszállított áron:

1 korona 28 filléért

adom

Tisztelettel

Singer Ignác,

3-3

CSATÁRY-KÁROLY

polgári és egyenruha szabó

SZOMBATHELY,

Király-utca, Tebó-féle házban.

Készít: a legújabb divat szerint, a legkötőbb kivitelben, versenyképes áraikon, teljes ga

magyarországi polg.

egyenruhák

és vállalom bármiféle készítését is.

Kívánatra mintákat küldök, vagy egy levelező-lapon történt meghívásra bárhová személyesen elmegyek.

Szives támogatást kérve, — maradtam illó tisztelettel

Csatáry Károly,
polg. és egyenruha szabó
SZOMBATHELY

**A Liniment Caesici comp.,
a Horgony-Pain Expeller**

egy régióknak bizonyított hasziszet, mely már több

bedörz-olcsó-eppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosok legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter orvógyógyászati elötöt dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ágyzólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Aranyországhoz”,

Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.
Mindennapi ástérküldés.

Alapított 1843!

VASAROLJUNK

ókeresek, arany, ezüst, kint, azüst, bronzok

óket és dísz tárgyakat és

valódi svájci zseb és fali órákat

s z e n z á c i ó s

olcsó árak-mellett

a 60 éve fennálló s jó hírnévnek örvendő

STEINBERGER M UTÓDA

Benedek Oszkár aranyműves és órásnál

P Á P A. Fő-utca 13. szám.

A Bencések templomával szemben. Fiókkizlet: **DEVECSER, Baros-utca.**

E szakba vágó javítások, postai rendelések, pontosan és lelkiismeretesen cszközöltetnek.

Van szerencsém a m. t. közönségnek szives tudomásul adni, hogy

papír-, írószerek, könyvkereskedésememet és könyvkötészetemet a Sági-utcából a Gyarmathy-térre, a kir. járás bíróság épületébe helyeztem át.

Mindennemű papíruruk, írószerek és e szakmába vágó cikkekből bőséges választékot tartok a legjobb anyagból s mérsékelt, versenyképes áron adom el.

!!! KÖNYVKÖTÉSZET !!!

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

mély tisztelettel

Szágán János,

papír-, írószerek, könyvkereskedés és könyvköt.

3-19

Ceoldömök.

Hölgyek figyelmébe.

Van szerencsém a m. t. hölgyközönségnek szives tudomásul adni, hogy női ruha divattermetemet Budapestről Pápara helyeztem át.

Üzletemben készülnek angol kosztümök, francia tolelttek, blousok és minden e szakmába vágó cikke a legizlésebbbe kivitelben, remek szabásban, a legmérsékeltbb áron.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek

A n. é. hölgyelőkelőségek szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Kun Erzsébet,

női ruha divatterem
PÁPA, Belváros' Szent Anna-utca
3. sz. (Piacok' gyógytársal szemben.)

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz a kiadóhivatal

SZEIFERT JOZSEF

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252.

Ajanlja pus Faktarát!

Henri Pieper

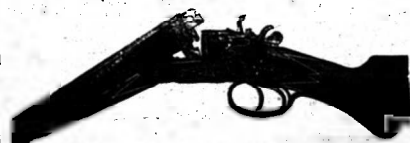
eredeti

Diana fegyverekből

ugyszintén célszerű

Hemmerle-féle

fegyverekből!

J. P. Sauer u. Sohn

cég

Krupp Frigyes-féle

szonloges acélcsoví

fegyverekből!

eredeti gyári áraikon.

Legujabb!! Browning íele önműködő ismétlő seretes vadászfegyver 12 öbn. ered. gyári áron azaz 210 kor-ért nálam kapható

Cs. es kir. állami áruda által osztrák-magyar füstnélküli I. számú vadászati és tárcsa-lóporral töltött töltények, továbbá szállítok minden fajta kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen, töltve minden kaliberűhöz a legolcsóbb áron.

A pozsonyi Il-ik mezőgazdasági országos kiállítás alkalmával vadászfegyvereim és vadászszközök az egyedüli aranyérmert nyertek.